

Снімок вылын: Сяктыварса аэродром вылын местной авіаотрадаён лётной состав.

Авіацыя лун празнуітис став страна

Москва, 19 (ТАСС). Авіац оныёй драўнік страна пасрс торја торжественноја да гажаа.

Союзса став карјасын август 18-од лун вёлі пасёма уна јёза авіац оныёй мас-сов кајасон, став сикаса аеро-ка рабјас парадјасон, парашуітјас четчаломён, воз-душной појездјасон да с. в.

Москваын, Тушінскёй аеро-дром выло празнічатны чукортчисны 100 сурс сајо морт. Присутствуйтисны партіјалон да правітелстволон руководітелјас, Комінтерн VII-од конгресслон деле-гатјас да фізіологјас став-муывса конгресслон деле-гатјас.

Самолот-істребітелјас пет-кёблісны лебаломын выс-

шёј класс, высшёј піло-тажлыг сложной фігурајас демонструјотмён. Демон-струјотисны асыныс тех-ніческёй совершенствосё пассажірскёй самолотјас да воздушной појездјас.

Празнік дырјі централ-ной местаон вёлі парашу-ітјаслон четчалом. Вёлісны затажнёй і групповёй четчыштёмјас. 6 самолотыг группадн четчыштисны 150 парашуіт. Празнік по-масігон аэродром выло воісны 2 фіріжабл. Став паркјасын вёлісны гранді-озной празнікјас.

Івановоын, аэродром вы-лын мітінг помасом бёрын, стројноја кыпёбчисны сы-нодд самолотјас да шыбла-лісны сетысан сурс лістов-

кајас. Сек-жё заводітис во-ленізірованной комсомол-скёй естафета. Работніца Мешалкіна тајо луннас чет-чыштис самолотсан парашу-ітён даскёкјамысёдыс.

Тулаын празнік дырјис участвуйтис воздушной по-језд, самолотсан лезалісны планерјас. Горкіын праз-нік воёсис самолотјас ла-радён. Вёлі 18 самолот. Парашуітјас четчалом бёрын лебёдлісны само-лот вылын производствовы-са медбур ударнікјасёс. Кол-хозјасё празнік выло леб-чылісны самолотјас.

Кіјевскёй аэродром вылын советскёй авіаціалон праз-нік луныс пёрі народной торжествосё, кёні участвуй-тисны 100 сурс сајо морт.

Варшјас чукорыс
Сінјоран југор вл
Колтаби му выло савкјис.
Сынёдсё јукотіс,
Озјыліс, ју коетіс,
Мурнітис-чашнітис гым.
Пыркнітис му шёрыс,
Рабочёј, мугорыс
Чарфалан нёвјаслаы шавкјис.
Рожок шы чукостіс,
Јола шы укостіс,
Савмуні горёбём шы:
—Со рёма сырјасон,
Віёдлы, жбырјасё,
Пёртмасё уна дас зонтык.
Мотор шы сыломын
Віёдыс ебёмын
Плавајтё том ныв да зон.
Шёвк зонто чірјисё,—
Пёкёбны нырјасё
Зарніа југорнас шонді.
Віёда выло ме,
Орт пельён кыла ме
Сынёкёб калітчі—дон.
Зонт улын сезјаліс,
Бархатён везјаліс
дас мёд ков, поманыс чуттор.
Лажјалан нылыдён,
Увланё шылыда
Увтасміс зонт выло зонт.
Віэвыв ерд лёсталіс:
Гёрдаліс, лёзаліс
Плавгыём зонтјаслон купол.
Зонтјаса нылыдён
Зонмыдыгылыда
Брічнітеіс: пані-тај, зон!
Сурс морёс ыпнітис—
Пушкамыс гыпнітис:
„Мед олас том јозлён спорт.“
Зоріјас шывгысны.
На бёрсачівгысны
Чікышјас-планерјас, соён.
Моторкёб лывгысны,
Саргысны, чілвгысны
Гелёсјас: ылёжык војі!..
Тутёстём ікытис,
Му бердыс кыпнітис
Сурс планер моделён борд.
Зірдан стал бордјасон,
Лебалыс мортјасон
Сынёдыс, віёдлы, тырі.
Сынёдса гысыын
Мод-модлы шыасё:
Советскёй вартчысёс вёлі
Аеро-портјасё,
Самлуна јортасон,
Міллоу том јёз міжан пыріс.
Выл олём кыасё,
Мыј таві гыасё,
Тыртја јёз шуас: „вёлі!“
Міжан јёз—спортменјас,—
Бытёкё ворёбмјас
Сынёдын нуёны смела:
Вовков рекордјасон
Ныв да зон ордысё,—

Бостёны мірвёј пріз.
ВКП(б) јорт, смена—
Комсомол дорёбма,
Щёкты вај, космосёб келас!
Колба-ротортјаскёд,
Чер-кірка-лотјаскёд
Літёма парашуітызм.
Ваыслыс, муыслыс,
Кёртыслыс, пуыслыс
Морт кіё сетёма вынсё.
Луншёрын—ёзёма,
Војшёрын—лёзёрма
Бордјасон шывјалё морт.
Ефір гы сумслы,
Стал караб нуыслы
Ломалё ыштёб кыв—уна:
Мед мыјда кёсёма,
Кык мында лебёма!
Мед олас сынёдысвы спорт!
Езыс шы трінгёмён,—
Солкјасіс, зынгёмён—
Гораліс јёлалён гёлёс.
Вёр-валён, ыбјаслён
Морёсныс кыпалё,—
Кожалё, качёбё кін.
Вералан сілгёмён,
Резіна шылгёмён
Сынёд гы вёро дас пёлёс.
Горалан зібјас пом,
Ыштёб кыв шыпјасвом
Суэбё моторлыс вінт.
Отёбглас мылјасон
Сынёдыс вылјасёс
Куралё верёмёлён шыыс:
Томјёз, кај сынёд!
Вартчёмён вынодёј
Сёнјезыс, вірјазыс јез.
Лостан јем јывјасон
Мусарлыс сыв асёс
Залп лыжан вочакыс кыс:
дасёс мі сынёдёл..
Вратёс ог аунёдёл..
Мед олас сынёд спорт, мез!

Пармазон.

Токио, 12 „Сімбун Ренго“
јуртём серті—Јансісан
раіонё август 8-од лунё кі-
тајса Красной арміјалон во-
ысё 500 морта отрад, август
10-од лунё відчытёб муніс
Узузё, коді лоб 50 кило-
метра сайын Јансісансан і
ёні нуёдё коё нанкінскёй
војскајаскёд.
„Јапонецјасёс дорјём
выло“ Узузё мёдёдёма ја-
понскёй канонерка.

Е. Кім

Комсомолецјаслыс політескёй образоваңіе—вылі шупёдё

ВКП(б) ЦК-лөн шудмыс.
„Матыса кад кежло пропаган-
дістскёй уж јылыс“, да сіё
подув вылын комсомолецјас
політескёй образоваңіе јы-
лыс ВЛКСМ ЦК-лөн прімі-
том шудмыс лёбны комсомо-
лецјасёс політескёй велёд-
чёмё котырём куца ужын
конкретной програмаён.

ВКП(б) ЦК шудмын парті-
іной провешценіе јукёдыс
пасјём тырмытёмторјасмыс став-
нас іноёны і комсомолян
політескёй образоваңіе пук-
тёмаы. Таві нёшта унжык-на
партііной организаціјас до-
рыо вузјасіс ковтом практика
політескёй воопітаніе ко-
тыртёмны сезонноотлёс, а
сымыс петіс і сіё, мыј уна
комсомолецјас некимын војас
заводітисны занатіејас політ-
граммота школајасын, партіја-
лыс історіјасё велёдан кру-
жокын да некор ес помавлы-
ны налыс програмајасёс.

Несёшымё почё азыны ком-
сомолецјасёс, кодјас 2-3 воја-
сон жёзёны ёві места вылын,
воасны мёдёб-којмёд темаёз,
а возё делалыс оз мун. Тајо-
жё сезоноот практикаыс ва-
јёдаліс сетчё, мыј увжыкысёс
кружокјас да школајас ком-
плектујтчылісны терминаёмён,
формальоја, комсомолецјаслыс
політескёй тёдёмлуысё да
развііе уровенё артыштёг.
Ёві школаё гівэвалісны комсо-
молецјасёс, кодјас помалісны
10-летка, ФЗУ, техникум, і
комсомолецјасёс, кодјас пома-
лісны 2-3 группа. Гіжалісны
ёві школаё комсомолецјасёс
1926—27-од вооа стажён да
сёмын-на комсомолё воёмјасёс.
Комсомолецјасёс школајасё да
кружокјасё тацём механичес-
кёй јуклёмыс політескёй об-
разоваңіе делёлыс валіс вред.
Абу сіё, мыј уна школајас
да кружокјас кісёмылісны пыр-
жё котырём вёрас, а вајё,
кодјас олісны возё организа-
ціонной мерјас нажим улын,
ез овны абыл, тырвіра олё-
мён, ес нуёдыс коляна уж
партіјалыс історіја вепросјас
лібё політескёй грамота ве-
лёдём куца.

Політескёй образоваңіе
јылыс ВЛКСМ ЦК-лөн шуді-
јасыс долженёо чікёз вежны
комсомолецјаслыс політескёй
образоваңіе котырёмны ёніёз
существуйтёмы практикёсё.
Комсомолён пропагандіст-
скёй ужын мукёдлаыц ногё
унжык колё кужын матёдчыны
быд морт діно торјён, сіё кру-
гозор оерті рекомендујтны

сымы сіё лібё мёд школа,
рекомендујтны сјё лібё мёд
ніга лыдёдём выло. Комсомо-
лецјаслыс, кодјас неважён-на
воісны комсомолё, кодјаслён
абу некудём політескёй под-
готовка, колё заводітны
воёг не політграмотасан, а
популярной боедјасоан, код-
јас разјаонајтёны советскёй
ваготалыс да партіјалыс медоа
важнёј мојасёс, комсомолыс
мојасёс да советскёй государ-
ство строітелстволыс прин-
ціпјасёс—сешём боедјас,
коді ееріс ескё комсомолё
вылён пырём том рабочёлаы
да колхозчыкаы імејтны пред-
ставленіе советскёй влаот,
коммуністескёй партіја медоа
важнёј мојас јылыс да ком-
сомолскёй обяванноотјас јы-
лыс. Медым тајё лоб том
комсомолецёс лібё комсомол-
каёс міжан комсомолскёй олёмё
пыртёмён.

ВЛКСМ ЦК постановлені-
јёын оертіёс сы јылыс, мыј
колё „комсомол шленјаслы,
кодјаслён абу елементарной
політескёй подготовкыс, лё-
ёбёдыс політшколајас політ-
граммоталыс учебнык велёдём
куца.

Комсомол шленјаслы, кодјас
прёдітисны політграмота шко-
ла, котыртыны кружокјас парті-
јалыс історіјасё учебныкјас
куца велёдём выло.

Комсомол шленјаслы, код-
јас прёдітисны-нын партіја іс-
торіја куца учебныкјас, колё

лёбёдыс группајас, школајас
да кружокјас партіја історіја-
лыс важнејмеј етапјас перво-
істочныјас оерті основательной-
жыка да пыдыоанжык велё-
дём выло, кызі індёма „Ма-
тёса кад кежло пропагандіст-
скёй уж јылыс“ ВКП(б) ЦК
шудмын.

Марксмыс, Енгельсамы, Ле-
нінымы, Сталінымы произве-
деніејасёс велёдём должён
займітны главной места комсо-
молецјасёс політескёй велёд-
чёмын. Колё сетны отёсёг ком-
сомолецјаслыс маркёзм-лені-
нізм кавоікјаслыс произве-
деніејас бёрёмын. Боотны,
прімер выло, государство јы-
лыс вепрос. Ем Ленилаён
лекціја „Государство јылыс“,
кодёс сіё лыдёдём Свердлов-
скёй універітетын, коді лёбало
велёдын везіг самёј мааогра-
матной јёлыс, сы вёсав, мыј
сіё сені оетёма популярнойја
да гёгёровоана формаён. Ем
мёд произведёніе—„Пролет-
тарскёй государство да рево-
лудіја“, коді лос гёгёровоана
јортјаслыс, кодјаслён еш-нін
тёдчына подготовка.

Маркёзм-ленінізм кавоік-
јаслыс торја произведёніејас
рекомендујтёгон колё тајё де-
ло дінас матыстчыны јона
диференцірованнойжыка, сіёс
артыштёмён, мыј тёдё быд
комсомолец, мыјоан сымыс
кокміджык заводітны.

Комсомолецјас асланыс по-
літескёй развііе оерті сула-

лём јона вылын, 2-3 во сај-
оа дорёмо. Сіэ-кё, ограничі-
вајтны комсомолёс політес-
кёй образоваңіе кык-кујым
формаёс (кыз сіё вёлі војдёр)
оз поч. Колё быднго поощр-
рајтны комсомолё політескёй
образоваңіе ужын гібкоот.

Ем комсомолецјаслён івест-
ной группа, кодјас асланыс
уровен оерті оз-на вермыны
лыдёдыны політескёй кыга-
јас, макёд почё заводітны не
сёмын кыз політграмота діно
соётёд художественной літера-
тура, а векоыда заводітны
некимын художественной про-
изведёніејасан, медым пакёд-
ны налыс горізонтёс, віетавым,
кызі вёлі сіё лібё мёд собы-
тіе. Советскёй літературын
зев уна художественной про-
изведёніејас, кодјас куца по-
чё велёдчыны, шум, Шоло-
ховалон,—„Поднятој целина“,
Серафімовічлён — „Желёвныј
поток“ да с. в.

Політескёй образоваңіеми
руководстволён могыс лоб
нёшта і сымы, медым віёдны,
кызі быднё торја быд комсо-
молец політескё бокосан да
отсавны сымы возё выло быд-
ёмас.

Комсомолецјаслён політес-
кёй велёдчёмын решајушщёј
места уёо пропагандістлы:
школајас да кружокјас ужын
качествос медвоз завёітё
пропагандістјасоан. Тајё по-
чотной делёсё—лошы пропа-
гандістён медвоз колё возло-

Век выlö i выlö— вермөмјаслы паныд!

Коминтерн VII-дә конгресс востигди **НИНА КАМҖЕВА**
јортлән чолмалана реч

Советјас странаса комсомолајас нимоан Коммунистическөј Интернационал медјур пијазјаслы пбо чолөм!
Ми ставөн, советскөј нывјас, большевистскөј партијалән нывјас пыр дугдывтөг мчыд нивманіјейән візөдам граңдасјас пролетариат олөм да тыш бөрыө. Мијанөс кыпөдөс класс куца вокјаслән героическөј поведеңијемс лејпцигскөј процес выльш. Ми өблөмјаснаным өблөм өтшөш астуријаса горнајаскөд. Ми радлаи китајса Краснөј армија бмд уопехлы. Советскөј нывјас нөбтө мнута кешлө оз вунөданы германіјаса пролетариат вожд Ернст Тельман јылыө, революцијаса уна мукөд сурсјас вокјас јылыө, көдјас өви фашистскөј турмајасын. Ови кө мијанлаөн абу физическөј позчанлуныс оетвы наам зорізілыө букет, то мијан уопехјас јылыө јуөрыс медым јургас налы пролетарскөј чолөмөн.

Мијан социалистическөј стројка лыдтөм учасокјас вылын нывјас, кыңи тырправаа јөз, удалөны пельомы-пельомө бтыв странаса том поколеніјекөд.

Лотнөј, парашютнөј, плакеријөј да стрелковөј школајасө ленинскөј комсомола выдвинітис всомс оурс представителјасөс. Најө овладевајтөны техникаөн. Сурсјасөн том нывјас велөдчөны вузјасын да техникумјасын, ентузіазмөн пөртөны өлөмө СТАЛИН јортлаи индөдјасө, мыј техникаөн, озладејтөы јөз вермасвы өчны чудесајас. Најө лөны парашютнөј спортыи мастерјасөн, і опасноот лоан мнутаө најө честөн кутасы нуам воздушнөј вехта Советјасламо странаөс дөрјөи вылө.

Парашютизм корө нмчм выдөержив, самообладаниө да оемел дун. Ми вез буга гөгөрвоам, мыј геројөн некод оз чужлы. Ми өчам-кө поступокјас, көдөс пөчө шуны героическөјөн, то ми от вунөдөј, мыј мијан оемелуөн өбязнөс ленинскөј комсомолды, большевистскөј партијалы, мијан Сталины.

Героизм—снө качество, көдөс воопітјөтөи став советскөј действительностөн, көдөи зорјалө дружескөј өтувја уж атмосферамы. Ми, парашютистјас, асланым өблөмјасын краңитам чолөмлаи да јорта подөержкалыө кывјасө, көдјасөс ми невөжөн-на кылди Сталин јортлаи мијан аеродром вылын. Ми асланым пельом вылын

кылам дружескөј батнога кн асланым радејтана другалы, учтеллымо да вождымо, ств мувываса революција көрт полководецламо Сталин јортлаи.

Мијанөс кышалө пбо радејтөм асланым страна днө, көдөи лөө мнөвөј пролетарскөј революцијалөн југөдны вермытөм крепоотөн да надежнөј оплотөн. Мијанөс кышалө помтөм преданноот мијан партија да Сталин јорт днө. Ми лебам советскөј мирын, социализм территорија вылын. Ми ошјоам-гордөйтчам снөи, мыј советскөј небесаыс медоа жужыд, мыј снөс кыпөдөсмы мијан стратонавтјас, большевистјас, стратосфера завөјүтөјас.

Ми кыпөдчам вылө кымөрјас сажө омыланкывјөн „Все выше, выше и выше стремим мы полет наших птиц“.. Некмын оурс метра выланыи ми петам кабіна бөкө, петам кокнід бөрд вылө, кутам уоны вез өдјөн снөдөд, уваны ми му вылө. Сөдө өдјө уөбм. Секунда лебан кымөрјасөс, лебан, орјалө төв—віт оурс метра. Му лөктө паныд. Керкајаслән ічөвик макетјас. Сугдывлө лөдөдөмыд, но сөдө тышлөн чувствөмыд, камітчө, мыј бешенөја өдјө матыстчө теныд паныда му. Бунтујчөмы өтнөја көсө вострејтны тенө, горизонтыс оз-нн тыдав. Му матыстчө бмд бөкөан. Муөдыс колөс 700, 500, 400 метра—көд! Векыд кнөд дернөтан парашютламо колчасө. Секунда, тракнітыштан—і лөи. Ол-нн те бешенөја өдјө уө. Плавнөја качајтчөмөн, бытөкө бөрдјас вылын, јар југыд шөндөи уам лебан му вылө, 39 градуса көдымыө петан јул төлмооа жар інө.

Советскөј небеса—снө мијан зорјалмо рөдөналөи воздушнөј крепоот. І кор ми оылаи: „И в каждом пропеллере дышит спокойствие наших границ“,—тајө збыл, тајө пөбедаө уверенноот.

Ми корам Коммунистическөј Интернационалөс передајтны мијан чојасам, көдјас тышкаөбны эвермөм-фашизмкөд, көдјас төмітчөмы турмајасын, мыј ми помнөтам на јылыө, бмд мнутаө—накөд.

Мед олас ставмывываса пролетарскөј революција! Мед олас Коммунистическөј Интернационал Сталин јорт јурмөдөмөн, көдөи штурмүтө капитализмамо чөрыдлуис!

Аслас рөднөј өіктын

Парашютистка Аня Шшмаревалөн четчыштөм

КАЛИНИН. Талуи, август 8 лунө, 5 час да 45 мнутаын рытнас, нөылө Первомајскөј посолокван, көнө олөны Аня Шшмаревалөн рөднөамс, „П—5“ самолөт,—НКТајпромса експериментальнөј институтыс начальник Гроховскнј вөскөдлөмулыи,—шыбытис парашютисткаөс.

Аня Шшмаревалөс встречајтисны карса партијнөј да комсомольскөј организацијамс представителјас. Керка днө, көнө олө

Шшмаревалөс земјас, лөктис рабочөј поволокыс став јдыс. Старкјас, том јөз да чөлаф рад пырыө чолмөлисны мијан рөдөнаса өтөи славнөј да өтвөжнөј нывкаөс, көдөи воопітывајтчөс текөтльшщкјас рабочөј коллектывны да калнннса комсомольскөј организацијаны.

Рытнас партија карса комитөтын Аня Шшмаревалөн өвлө встреча Калинн карса лөтчкјаскөд да парашютистјаскөд. Гурөвич.

(„Комс. правда“ газөтыс).

Воздушнөј парад

(Авиација муны 12 во тырөм куца.)

Көлыд-лөз шатөрдн зөвтчөма јөнөжлөн свөд.

Рудов-веж пөлаөн зарвөдө вөрјыв. Нуз-вөжов бархатөн пөртмасө ыбјаслөн под.

Снөдөыс—ыпјалан, дөналөм гөрн, Чиркјас оз мөвкнны өвадлыө знөдчан тон.

Онш-лөн кысөма—јурөс оз вөрзы. Чимјугыд нанка рөм вөвтыра лөз горизонт.

Вералан снөдөнас пөртмасөс, көрөс. Ју сајын вугралөс пушкыра бафјаскөд ныв,

Ма рөма бөлјасөн сөзөдөс вөрсө. Возынжык јөжговруд дөмасөн төвзөс вөзвыв,

Ежва ју нугласөс, бытөд лөз вөрсөн. Здрог кылис—асылын—јуралан мургөмлөн јургөм,

Асывсан—Рытылын, Лунвылын, гөгөр. Снөдөыс өзјалан өгнөлөн гартөвтчө, шургө,

Олөмыс—пөласан, дөналөм өгыр. Бөрдјас, фјугөлаж корпус нужөдчөм стал

Бмд здукын јонжыка пөртмасөс, вөрсөс, Моторјас жургөмлөн орјавтөг нөгылтан заын

Ас бердас мөльонлыө вөдөдлас дөрс. Му вылө шөвкнөтчөс вужөрлөн верст паста бөрд,

Сы бөреа—өтөдөн... комынлөн... солөн. Валјасөн гыалан мургөмлөн кылис ак-көрд;

„Ужалан царствөса, мөз јөзјас, олөј. Оншлөн, лөнөмлөн чашмунн вөзјалан гыд,

Вөвлытөм тонјасөн өшнөтор сылис. —Кыө тајө сөз дьрјө чужтыөс орјас-төм гым?—

Лөбөзан пөч зөрөдө мышкыра сыли. Вөдөдлы,—јурөстад—рөмпөштан пөртмасөс гыр,

Пөткајас лебчөны дасөн да дасөн. Виражјас вөчалөг, сунласөг, штопөртгө,

Мунөны бөжөвөј походөн, маршөн. Вөдөдлы, вөдөдлы: траверса лөнтамс здруг

Савмунн—вөтјыла көзулө пөри. (Көзулас—шөрвыјас—артмөдчөс кык-өртча круг,

Круг шөрас—мөлөт дај чарла сөр вөрсөс).

Палнөтлы снөлаптө—гнөнтскөј буквалөн пас

Југнөтис пөткајас шывгөмын, Сталин. Вөдөдлас јөтлө квөјт шыпаслыө кыв-артман пас—

Јөнөжас өзјалө колөс кыв: С-Т-А-Л-И-Н.

Анагур кнөјасөн савмуннөс колонна строј, Советскөј пөлтөјас көзөны шөнчөи: Ныр вылас, бөж вылас, бөрд вылас, бытөд ва вөјт,

Самолөт услө дај мнута мөст вөж вылас лебчөд.

Жагалан пөклајас, пырнөвјас, увлач-јур, гащ

Лебчөм чард нөвјасөн вөјдөдлө, лыјлө. Снөдөыв вөжысын некучөм порөг нө жаж

Советскөј пөлтөтлы оз падмөд,—мыјла? Октабрлөн гымыштөм ыпнөтис сталјас-лы лөв,

Гражданскөј вөјна фронт вөнөдөртис бөрд-јас,

Со мыјла советскөј пөлтөтны венласан тышыс оз пов,

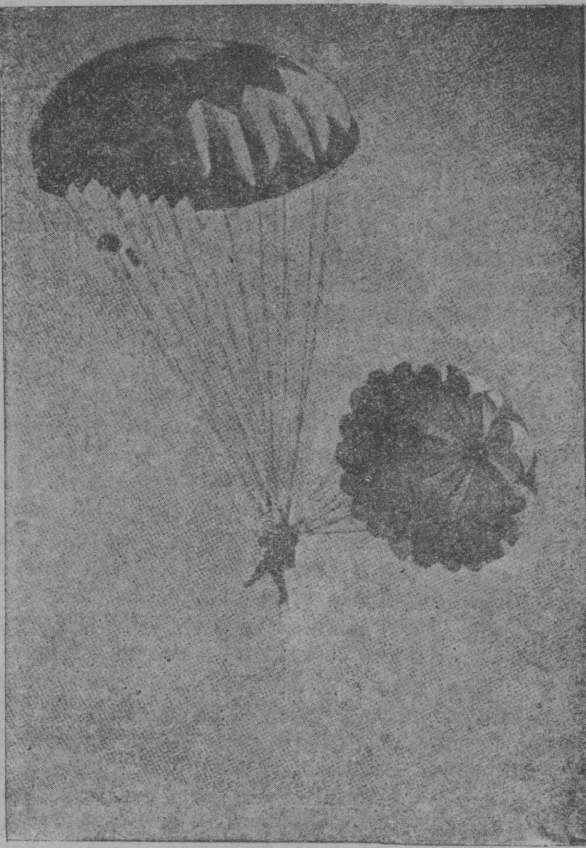
Сөкыдјас, падмөдјас пасөд дај өрдјө. Бмд мотор, пропөллер жургөмын муралө стөч

Мөльон јөз массалөн дөрјөсан сылөм. Та шыын өтпырјө мөльонлөн гөдөдөс кнөд

Сузөдчө ружјөд, петны көс вылө. Выл мөрлөн асывја көзулөн пөртмасөан чест

—Снөдөыв ескадра парадјас вөчө. Пыдөдөтөм бөкөан бөчир сөр көжалө сөз, Уж пөјан сөдөмө бөпламја көзө.

Плавајтыс карабјас гы улын (сковтан нум

Бөжөвөј вөнөдөрсө, көр лөб медбөрја штурм. Аслас салугјасөн, гөлјаслы вөзјөс. Ыбјаслөн, вөзјаслөн вашјалө вөжын көд бан, Бөсөр чир ас вөвөыс сөвкөдөдлөс Ежва. Чшјалө парма јаг, тарөдчө авто дај танк:

„СССР мургөдөр граңјасыс вежа!“ Бмд бөрдлөн зирдыштөм, виражлөн чардыштан вөз

Гөрдөчө мөрөвөј Октабрлы гнөнөн. Муөарыс кывзө вылө олөмлыө пөбөд-нөј вөст,

Вөдөдө увтыр јөз горшөсан снөмөн. Трудөвөј грөшјасыө чужтыөсөм гымалыө флот

Өмөз көр дөдыдлуи кыпөдөс гөллыө. Маршутан гыјасыө вын сөтан југөрјөс вөт,

Самолөт виражөн вөж мөрсө вөлышт! Зөр пөчјас—Азја, Африка—чөмөвөј он

Шөбырыөс пыркөдөны пөзалаи мышјас. Воздушнөј ескадра шыа улын кылө „рот фронт“,

Өтувја народнөј фронт пөчө тышјас. Нөдја бө турөдөн пөчласө, вөжласө марш,

Варышөн чөкјалө строј вылө стројөн. Саркнөтлас пулемөт тарөдөтөм—вөјна јөн марс,

Лөныштас—„Пөчөдөн“ мөдөдчөс мөјдны. Уклада лебачлыө вөрөдчөм, трач-нөтөм шы

Сөдөмшөр бердөзыс суркнөлис муыс, Прөпөллер вөнөдөрз гартчөма сөлјөз, вөм, лы,—

Лаваөн вөр да мөг муткыртис, нуис! Кымын пөв өдөжык бергөдчө пропөл-лөр вөнт,

Кымын пөв зөжыка мотор шы вөргө,—Сымын-өд гаржыка сөвкөјалө октабрлөн кнө,

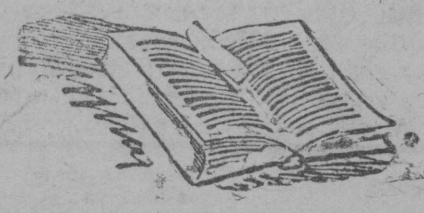
Сымын-өд тербөа вөштыштчө нөргөм. Тајө стал пөткајас көлөбтыр лебчө-мөмлөн зык

—Му паста лөктан кад Октабрлөн вермөм.

Тајө—став увтыртөм јөзјаслөн кыпөд-чөм гы,

Медбөрја көз вылө шыгөдөдлөн јөр-мөм.

Пармазон.

Міјан ордө воліс... ревізор

Август 6-дд лун. Јемдінса райкомоллөн бјуро. Участвујтө рајцентрыс комсомолскөј актїв. Оти ораторс вежө мөд оратор. Махајтөны гечјас. Ставмуывса ужалыс томјөзлөн прачник, XXI-дд МЈУд. Областувса комсомолскөј организацијалөн XV-дд вөса јубилеј. Знаменателнөј датајас. Комсомоллөн да ужалыс томјөзлөн ыжыд прачникјас.

— Ся вөт, јортјас... Матысмөны ыжыд прачникјас, а лөсөдчөмыс... зуртө. Ме висталї-нїн кушма муно лөсөдчөмыс мијан первичнөј организацијасын. Котыртылысны кружокјас да... кїссїсны. Коди мыжа таыс? Мї. Тїјанкөд мї мыжадө. І вөт тїјан вылө мијан райкомлөн наеја—кыпөдны вылө шупөдөз лөсөдчөмсө. Лөсөдчыны став фронт пастала. Гөгөрвоанныд? Мїса колө лөсөдчөмас кыпөдны буквалнө став фронт пастала. Так вөт вайө муној-жө, јортјас і вөчө уж, —ташөм попутнөј кыв висталїс рајкомолса секретардөс вежыс Колегов јорт. Рајоннөј актїв пөвсыс мијан Ајкінса первичнөј организацијаө рајкомса уполномоченнөјдөн индїсны ІЛЧУКОВА јортөс.

Август 8-дд лунө Ілчукова локтїс Ајкінаө.
— Те лоан комсоргыс?— јуалїс менсїм, кор мї азысым рајкомса уполномоченнөј Ілчуковакөд.

— Ме самөј і лоа...

— Сякө бур...

... І рекомендујтө кычї колө. Ся і ся-пө, ме лоа Јемдінса рајкомолыс представител.

— Ме локтї рајкомолсан тїјанлы отсөг вылө. Кывлїнныд тї, буракө, өнї-пө матысмөны јубилеј да МЈУд. І вөт колө паскөдны лөсөдчөм...

— Бур,—ме вочавїча. Аскї мијанлөн бурещ комсомолскөј собраније индөма. Ся-кө тї, кычї лоанныд рајкомсан уполномоченнөјдөн, төдмөданныд тајө вөпросјаснас мијанлыс комсомолскөј массаөс?

... Ілчукова нїнөм оз шу. Ме јуалї мөдыс. Бара чөв олө. Аттө, мїса, кушөм трукстыд вөлдөма: кыч отсөг јылыс сорнї панан дак і чөв олө, бытө оз кыв.

— Вај мунам да комсомолскөј „овмөстө“ прөверїтам,—немвїдчыстөг друг вежїс ассыс сорнїсө.

Мунам лыффысан керкаө.

„Овмөс“ комсомолскөј организацијалөн сенї, бур томана шкапн.

Первој гөгөрбок вїдөдлїс менсїм шкапөс.

Перїс локїнк кабала тор да менсїм јуалөм бөрын заводїтїс пасјавны.

— Ужалан планыд ем тенад?

— Ем,—вїсталї ме да көсја петкөдлыны, а сїјө веєгї і сїнбөжнас ез вїдөдлы менам план вылө, сөмын мургылтїс:

— Бур... да кабала вылас пасјїс „комсорг имеет рабочий план“...

— Политшколаад занатї-јејасыд регуларнөја овлөны?

— Регуларнөја,—вочавїчї ме. Сөмын вөт учебникјасыс быд комсомолецы оз тырмы. А партїялыс исторїјасө велөдөм вылө веєгї өтї учебник абу...

— Мөдөддасын, те ен тужїт,—шуїс Ілчукова да бара мыкө пасјыштїс кабала вылас.

— Учотнөј карточкајасыд быд комсомолец вылө ем?

— Нөдтї учотнөј карточка абу. Рајкомса Колеговлы ме зев-нїн унаыс вїставлї да век-тај мыкө оз ысты...

— Ыстасын, те ен беспокөйтчы,—шудө Ілчукова да пасјыштө кабала вылө. А сөсөа буракө ставыс. Ме муна. Аскїөч—ї рајкомолса уполномоченнөј сајалїс өзөс сајө. Ме колї өтнам да зев јона і фївуртчї. Ыстөмны-жө, мїса, отсасыстө...

Мөд лунө рытнас чукөртчїс комсомолскөј собраније. Вїдчысам рајоннөј представителдөс, Ілчуковаөс. Од сылөн жө кык вөпрос сулалө собраније вылас.

Вїдчысыејас пөвсыс друг сөсөа кодкө вїстөліс:

— Ме вөлі прїстанын да кушөмкө рајоннөј уполномоченнөј нывбаба морт бчередтөг бїлет бөстїс. Ілчуковаөд бурещ да і вөлі...

... Собраније заводїтїм уполномоченнөјтөг. Төдмөлім, мыј Ілчукова ме дорыс петөм бөрын чїк пыр-жө мунома паракөд вылө.

Собраније вылын сулалыс вөпросјас рөшїтїм өтнаным, гоголевскөј ревізор Ілчуковатөг.

Окота төдны, а мы-жө шуас Јемдінса рајкомол та вылө, кушөм атөстација сї-јө сөтас Ілчуковалы Ајкінаө волөмыс?

Комсорг Ілја Нефедов. Ајкіна, Јемдін р.

Міјан сїгналјас куза

„Чорыда мыждыны хуліганјасөс“

Јудөрта, мыј гачетнөј заметка „Чорыда мыждыны хуліганјасөс“, кодөс печатәјма тїјан гачетанн јул 20-дд лунө №165, ставнас збылмїс. „Чарла мөлдт“ нїма колхозыс јуралыөс—Н. А. Сурвасевөс (Слө-

бөда сїктөсөвет, Сыктывдїн р.) кыскөма уголовнөј кывкутөмө. Материалсө следствїебн помалөма да сөтөма сүдөбнөј органјасө Сурвасевөс сүдїтөм вылө. Областувса прокурорлөн помошшїк І. Попов.

СҢИМОК ВЫЛЫН: Појолса пїонерјас колхозлы отсаөбны шабдї нещкөмын.

„Тајө вөлі медөа шуда лунөн“

Ставным нїмкөдөсїм, кор мї адзылім дөна Вјачеслав Мїхајловїч Молотов јортөс

Сыктывкарса пїонерјаслы Артексан вөсөа пїөмө.

Менам дөна јортјас, пїонерјас! Ыста ме тїјанлы Артекоан пїонерскөј пөө чөлдөм. Гачетнөј материалјас өөртї тї, дерт, көккө төданныд-нїн, кушөм бур шөйтчымы тани. Менө тани кышөвтөны море, шөндї да зорїзјас. Нө төрытја луныс вөлі медөа гачаөв, шудаөв да кыпөдөн. І тајө шуда лунсө ме ас вөм чөжөн ог вунөд. Вїт часөз луныс прөјдїтїс сїз-жө план өөртї, кычї і мукөд лунјас. І вөт вїт часөан сүвтїс вөвалытөм шуда кад!

Мїјан лагерө воїс мїјан вожд, дөна ВЈАЧЕСЛАВ МІХАЈЛОВІЧ МОЛОТОВ јорт. Сїјө здорөвјатїс мөкөд, топөдәлїс менөмы кїөс.

Тї-өд он төдө, јортјас, кушөма ме чувстаујтї сөкї ачы-мөс, кор здорөвјатчїм дөна

вождкөд!—Сөшөм ме рад вөлі, мыј радлуисө вїстөлдөм вылө кывјассө ог адзы. Огламын сыкөд мї сфотөграфїрујтчїм.

Молотов јорт лөктөм куза мї вөчїм бї пур (көөтөр) і рытнас сїјө пыр вөлі мїјан дорыс. Оліс 10 часөз. Участвујтїс мї-јан лїнејка вылмын.

А кор мөдөдчїс мунынн мї-јан дорыс, мї корїм сїјөс вїөтавным мїјанөам пөө чөлдөм мї-јан радејтана дөна вожд СТАЛИНЫ.

Менам олөм чөжын тајө вөлі медөа шуда лунөн. Ставным нїмкөдөсїм, кор мї адзылім Молотов јортөс.

Регыд вөа. Сөкї пөшта подробнөја вїстөла тїјанам.

Чөлдөм!

Пїонерка Нїна Кузькокова

Крым, Артек.

Август 4 лун, 1935 во.

Мартынов П. І.

(ОПТЕ Центр. Советыс инструктор).

ПАГКөдНЫ ТУРИСТКөЈ ДВИЖЕҢИЈЕ

Бөрја кадө пролетарскөј туризм дїнө интерес јона сөдїс. Со сур-јасөн туристјас гөжөа отпукс дыр-јї бөрдөдїтөны Советскөј Сојузөс бьдпөлөс маршрутјас куза.

Унабн работчїјас, колхозникјас, велөдчысас көсөднө бчереднөј отпукс дырї не сөмнн јонмөднн здорөвје, но і сөдтыны асөмыныс төдөмлунысө, кыпөднн асөмыныс культурнөј уровөнсө, вежыныс производствө опытөн, кыпөднн сїјөс опытөс, төдмасын места вылын социалїстїческөј промышленносө да вїзму овмөс вермөмјасөн. Туристско-екскурсионнөј меропрїјатїејас медөасө і сөтөны позанлув јїтны шөйтчөм культурнөј уакөд, странаөс төдмөдөкөд—сылыс исторїческөј колөм кадөс, економїкасө, этнографїјасө, географїјасө да социалїстїческөј стрөїтелстволыс гырыс вермөмјасөс.

Бьдмө пролетарскөј туризм да экскурсїјалөн общество, кодї бьдпөлөс туристско-екскурсионнөј меропрїјатїејас котыртөмөн кыскөднн ужалыс јөзөс социалїстїческөј стрөїтелствөын активнөја участвујтөмө, бьдмө сывөсна, мыј туризм лөб медөа интереснөј шөйтчөмөн, мыј туристско-екскурсионнөј меропрїјатїејас, кодјас нүөдчысөны ОПТЕ јачејкајасөн да сөветјасөн шөйтчөм јїтөны ыжыд полїтїческөј, воопїтательнөј уждөд.

Гырыс перспектївајас вөсөднн работчөј, колхозник—турист вөзын, код бөрдө путешөствїејелыс маршрут! Мїјан социалїстїческөј паскыд рөфїналөн, гырысөс озырлу-јасыс, мїчаөө вермөмјасыс. Совет-

скөј Сојузын емөс сөшөм мїча уголокјас мушарлөн, кыч Чорнөј морелөн берег дорјас, природалөн мїча картїнајас, кыч Алтај, Памїр, Кавказ да мукөд. А мыјда мөстөыс бьдпөлөс ботанїческөј, геологїческөј, географїческөј да мукөд пөлөс научно-иследөвателскөј походјаслы самөдејательнөј туристскөј группаслы! Нөшта јовыжыка интереснөјөс да асдїнас кыскөмөс гражданскөј војна следјас куза походјас, кушөмөс котартїс Кїевскөј комсомол, кодї мөдөдїс некымын самөдејательнөј группа Шорс дївїчїја следјас куза. Нїнөм-нїн сорнїтны сїјө ыжыд интерес јылмыс, кодөс кыпөднн мїлїонјас ужалыс пөвсын социалїстїческөј индустријалөн гїгантјас—Краматорскөј, Магнїтогорскөј заводјас, Днепрөгөс да мукөд заводјас.

Көмї областын туристско-екскурсионнөј уж паскөдөм вылө ем став позанлуныс. Көмї област сїјө вөр озырлуныс, бьдпөлөс полезнөј іскопајемөјјаснас (нефт, ізшөм, зарнї, көрт руда, огнеупорнөј сојјас, горјучеј сланц, фосфорїт, мїнералнөј істочнїкјас, графїт, алебастр, сернөј колчөдан, ыргөн рудас да с. в.) сїјө Ілчскөј заповеднїкөн, сїјө мїча лугјасөн, уна јујасөн, паскыд еша јөза, еша төдмөдөм местасяөн лөб зөв ыжыд интерес туристскөј группаслы, не сөмын областсаль, но і Совет Сојуз карјасса да пролетарскөј столицаса туристјаслы. Но унаөнө работчөјјас да колхозникјас төдөны асөмыныс областөс, сылыс исторїческөј колөмөс, сылыс географї-

—Август 24 дд лунө
Сыктывкарын областувса
детскөј физкультурнөј
прачник

Лагерса пїонерјас гөтөвїтчөны прач-нїк кежлө

Гаврїловкаса пїонерскөј лагерө август 5 лунө воїс карса пїонерјаслөн футболнөј команда. Лагерсан вөлі организүтөма зөв бур вөстрөча. Карса пїонерјас төдмөдїсны лагерникјасөс асланыс ужөн да олөмөн.

Август 8 дд лунө вөлі товаришщескөј вөстрөча—футболөн вөрсөм. Резултат 2 : 0. карса команда пөлза вылө.

Август 9-дд лунө вөрсїсны баскетболөн. Резултат 28 : 14, лагерса команда пөлза вылө. Сөсөа вөрсїсны волејболөн. Резултат 2 : 0, венїс карса команда.

А. Кудїнов.

јасө. Полезнөј іскопајемөјјасөс сылыс став бурторјасөс да социалїстїческөј стрөїтелствөын вермө-мјасөс? А најө должөнөс төдтн, асөмыныс областөс дај најө көсөднн төднн. Областын туризм дїнө интересыс ыжыд.

Онї көмї областын котыртөб пролетарскөј туризм да экскурсїја общество. Лөсөдөма областувса организационнөј бјуро, кодлы колө паскөднн туристско-екскурсионнөј уж областын. Котыртысөсөны ОПТЕ јачејкајас, предпрїјатїејас вылын, учреждөнїејасын, совхозјасын, да колхозјасын. Парчїнөј, комсомолскөј да профсојузнөј организацијајаслы колө отсавны тајө обществомыс, кодї нүөдө ыжыд полїтїческөј да културнөј уж да воспїтывајтө колана военнөј навыкјас странаөс дорїөм вылө (учөбнөј горнөј лагерјас, алїнїзм военнөј вөзырөваннөј походјас да с. в.).

Көлдө отсавны ОПТЕ јачејкајаслы туристско-екскурсионнөј меропрїјатїејас разработајтөмын да нүөдөмын, сүјны тајө меропрїјатїејасөс комсомолскөј да профсојузнөј културмөсөвөј уж куза планјасө. Көлдө пыртын работчөј да колхознөј масса пїө пролетарскөј туризмлыс ідејасө, кодї лөб социалїстїческөј стрөїтелствөын бн отсөмысөн. Көлдө отсавны јачејкајаслы лөбөднн колана материалнөј база туристско-екскурсионнөј меропрїјатїејас паскөдөм вылө.

Комсомол, томјөзлөс туризм дїнө ыжыд интерессө артыштөмөн, должөн лоны ОПТЕ јачејкајас лөбөдөмын вөчын мунысөн, бьдпөлөс туристско-екскурсионнөј меропрїјатїејас котыртөмын да нүөдөмын ініціаторөн.

Отв. редактор
Н. МАКГИМОВ.